

שמות

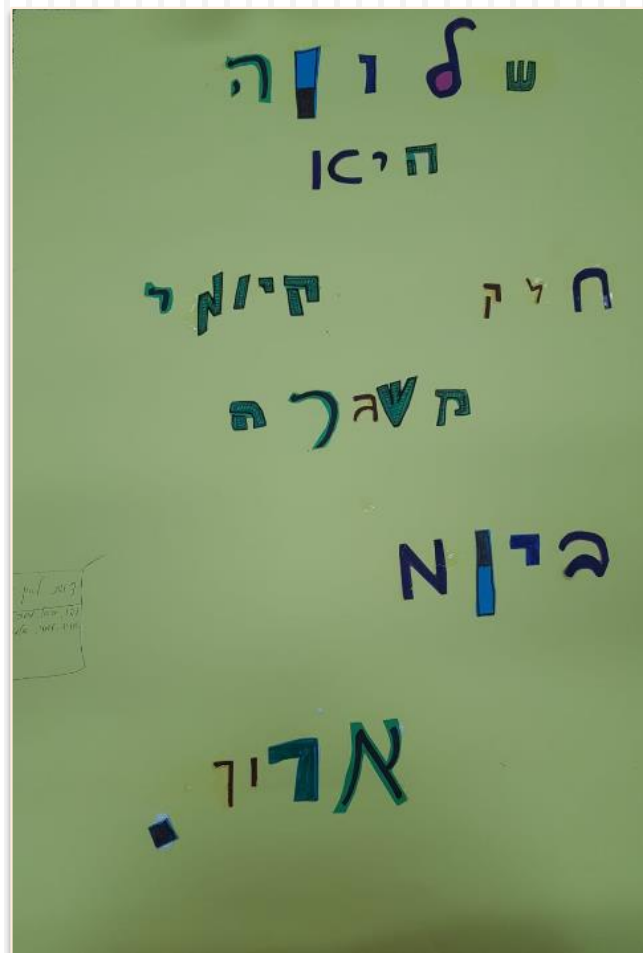
מפגש סיום/ טיפול קבוצתי

שם המגיש: לאון סלפיאן

מקום עבודה: מרכז לטיפול ומניעת האלימות במשפחה – קרית שמונה
וסביבתה

טלפון: 0546874754

דוא"ל: slepyan1@gmail.com

”שמות”

פרידה בקבוצה הינה תהליך מורכב ולו ממדים שונים כאשר כל אחד מהם דורש ההתייחסות ייחודית ועיבוד משלו. פרידה היא חוויה רגשית בסיסית וקיומית הנחוות על-ידי כל אדם באופן רציף בין אם הינה מודעת במלואה, באופן חלקי או, שאינה מודעת. בתהליך הפרידה הקבוצתי, מלבד חלק האישי נדרשת התמקדות בשני תחומים נוספים - ”בין אישי” והקבוצה כשלם.

ההפעלה שמוצגת כאן מתייחסת למפגש האחרון – סיום וכוללת בה את כל שלושת הרמות של הפרידה – אישי, בין אישי וקבוצתי.

סקירת ספרות

מקנזי (1997) מציין כי מטלתה של הקבוצה עם הסיום היא להגיע להתנתקות תוך הפנמה של הקבוצה כהתנסות חיובית וקונסטרוקטיבית. בסיום כמו בשלב הראשון מכוונת תשומת הלב אל גבולה החיצוני של הקבוצה. נסיבות חיצוניות, אובייקטים מושלכים ותכנים מושוים ומנוגדים לאירועי הקבוצה. ההיסטוריה של הקבוצה ושל חבריה האינדיבידואליים נסקרת והיא מעובדת פעם נוספת. מנגנונים אלה מסייעים לתהליך הפנמתה של הקבוצה כהתנסות אישית חשובה ומתמשכת. ישנה סכנה כי הקבוצה תמנע מעיבוד זה והדבר ימנע אינטגרציה של ההתנסות ויפריע ללמידה אופטימאלית ואכן אם הסיום נתפס באורח שלילי תפגע ההתקדמות הקבוצתית, שהושגה קודם לכן.

סקירת ספרות

יאלום (2006), מתאר את השלב האחרון של טיפול קבוצתי - סיום טיפול כשלב בעל חשיבות מכרעת שאסור להזניחו. סיום טיפול קבוצתי הוא עניין מורכב. חבר עשוי לעזוב מפני שהשיג את יעדיו, או לנשור בטרם עת, הקבוצה עצמה עשויה להסתיים, מטפל עשוי לעזוב ועוד. את הרגשות סביב הסיום יש לברר מכמה נקודות מבט - של החבר האינדיבידואלי, של המטפל ושל הקבוצה כמכלול.

מטרות הטכניקה/הכלי

לאפשר לחברי הקבוצה לחוות את הסיום בשלושת הרמות:
אישית, בין אישית וקבוצתית במפגש אחד, עם תוצר קבוצתי
שהוא פרי עבודתם. הדגש ניתן לרמה הבין אישית, שהיא לעיתים
פחות נוחה ולכן ממוסמסת.

חומרים נדרשים:

- בריסטול גדול
- בריסטולים צבעוניים קטנים
- מספריים לגזירה
- טושים צבעוניים
- דבק
- ההפעלה מתוכננת למפגש אחד מ1.5 עד 2 שעות.

מהלך המפגש

תהליך הפרידה בתוך הקבוצה מתבצע בשלושה מישורים

- - אישי
- - בין אישי
- - קבוצתי

החלק האישי: עד 10 דקות

חברי הקבוצה מתבקשים לכתוב את שמם ושמות משפחתם בגדול על בריסטולים צבעוניים, לצבוע אותיות עם הטושים ולגזור אותן לאחר מכן.

החלק הבין אישי: כ-50 דקות

המשתתפים מתבקשים להרכיב מהאותיות שנגזרו משפט או אמירה שמאפיינים את הקבוצה ומטרותיה, תוך ניהול משא ומתן אחד עם השני על שימוש באותיות ותוכן האמירה.

חלק הקבוצתי: כ-30 דקות

המשתתפים מתבקשים למקם ולהדביק על הדף בריסטול גדול את האמירה שנבחרה. לאחר מכן, מתקיים שיתוף על התהליך ועל החוויה, כאשר הבריסטול עם האמירה תלוי על הקיר מול המשתתפים

מגבלות אפשריות והצעות להתמודדות

ההפעלה עברה "הרצה", ממנה ניתן היה לראות שקבוצה עובדת עם התערבות מינימאלית של המנחים, אשר לרוב עסקו רק בהחזקת סטינג וחידוד הנחיות. אחד הגורמים שיותר מכל גירו את חברה קבוצה היו משאבים מצומצמים, כלומר מחסור באותיות מסוימות. לדוגמא: היו רק 3 אותיות "ש". לע', שלוקה בהפרעת קשב קשה, היה חשוב להכניס לאמירה מילה "רעש" אך זה היה פוגע בכוונה של חברי הקבוצה להשתמש במילה "שגרה". במו"מ שניהלו חברי הקבוצה מול ע' הם הצליחו לשכנעו שלמושג "שגרה" בחייהם יש חשיבות רבה לאור השינוי שהם עוברים. על כן, חשוב לתכנן את ההפעלה, במידה ולחברי הקבוצה שמות ושמות משפחה ארוכים – ניתן להסתפק רק בשמות. כמו כן, כדאי לשקול להאריך את המפגש מ 1.5 ל 2 ש', כדי להקדיש יותר זמן לשיתוף.

- יאלום, א' ולשץ, מ' (2006) טיפול קבוצתי: תיאוריה ומעשה הקבוצה. ירושלים: כנרת.
- מקנזי, ר' ק', ולייבסלי ו' ג' (1997). מודל התפתחותי של טיפול קבוצתי קצר מועד. בתוך: נ' רוזנווסר .
- ול' נתן (עורכים) הנחיית קבוצות מקראה (פרק 9 עמ' 187-199). ירושלים: מרכז ציפורי.